

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: دکتر بسام ابو عبدالله، روزنامه «الوطن» سوریه
برگردان: احمد مزارعی
۲۶ اگست ۲۰۲۲

آیا رابطه سوریه و ترکیه ممکن است؟

چرا به نظر می رسد بازگشت رابطه سوریه و ترکیه ممکن است؟

در گذشته مقالات متعددی در روزنامه «وطن» سوریه در مورد احتمالات بازگشت رابطه سوریه و ترکیه نوشتم، این موضوع علی رغم این که دارای پرونده ای بسیار پیچیده ، سراسر فرازونشیب و دردناک است اما برحسب رأی من برای ترکیه مسیری اجباری است

حقیقت اینست که هرگاه در این مورد می نوشتم درباره امکانش با سیلی از سوالات روبه رو میشدم ، بسیاری دوستان که بیشتر عاطفی فکر می کردند پاسخ می دادند : امکان اعتماد به ترکها به ویژه اردو خان وجود ندارد، زیرا وی دارای شخصیتی فریبکار، کینه توز و بدور از صداقت است، و این که «آزموده را آزمودن خطاست»، به اضافه این که وی نسبت به بشار اسد عقده دارد زیرا وی با برنامه اخوان المسلمین، و یا «عثمانی جدید» مقابله کرده و با کمک هم پیمانانش در تهران و موسکو این برنامه رابه شکست دردناکی برای اردو خان تبدیل کردند.

من این بخش را بخوبی درک می کنم، و این در مورد هر شهروند سوریه ئی صادق است، این موضوع باعث بقای زخم عمیقی در پیکر سوریه شده است، اما این زخم عمیق به وسیله همکاری و اموال اعراب و نقش خطرناک آنها انجام گرفت که در ایجاد این فاجعه علیه ملت سوریه و در سطح منطقه با ترکیه همکاری کردند، فاجعه ای که از پس از جنگ جهانی دوم همچنان به عنوان کثیف ترین جنگ علیه ملت و دولت سوریه جریان دارد.

اما اکنون چه چیزی تغییر کرده است؟ و چرا گزارشات مطبوعاتی زیادی در ترکیه در مورد تغییر سیاست ترکیه نسبت به دمشق منتشر می شود، و آخرین آنها در روز چهارم اپریل گذشته در روزنامه حریت ترکیه می باشد که در آن گفته می

شود مباحثات زیادی در میان مسؤولان رسمی حکومت ترکیه در مورد سوریه جریان داد و این که اکنون زمان شروع مرحله جدیدی در رابطه با سوریه آغاز شده و چرا اکنون احتمال امکان بازگرداندن رابطه میان دمشق انقره فراهم شده است؟

در اینجا کوشش می‌کنم به طور خلاصه عواملی را که در پشت این سیاست می‌بینم توضیح دهم.

یکم - از لحاظ اصولی ترکیه نمی‌تواند رابطه با دمشق برقرار سازد مگر این که قبلاً با کشورهای عربی دیگر همچون مصر، عربستان و امارات و قبل از همه اینها با اسرائیل رابطه برقرار سازد، به این اعتبار که کشورهای عربی مذکور از نظر سیاسی و اقتصادی در این مورد برای ترکیه مهم می‌باشند، و اما در مورد اسرائیل که می‌توان گفت به مثابه کلید قلب واشنگتن است و به این خاطر نمی‌توان به طور مستقیم با دمشق رابطه برقرار کرد زیرا موجب خشم امریکا می‌گردد و امریکا تا هم اکنون سرسختانه به ضد عادی سازی رابطه با سوریه می‌باشد، و موضعگیری جو بایدن در این مورد کاملاً روشن است،

دوم - برقراری ارتباط با کشورهای عربی بدون رابطه با سوریه برای ترکیه سودی نخواهد داشت زیرا سوریه تنها مهمترین و اصلی ترین دروازه عبور بازرگانی و اقتصادی ترکیه به سوی جهان عرب می‌باشد که ابتداء از طریق عبور از تنها گذرگاه «باب الهوی» از ترکیه وارد سوریه شده و با استفاده از گذرگاه دوم یعنی گذرگاه «نصیب» خارج شده و وارد اردن شود و از آنجا می‌تواند وارد کشورهای عربی دیگر گردد. گزینه سوم از طریق بحر می‌باشد که می‌تواند از آن طریق کالاهای ترکیه را به بازارهای خلیج بفرستد، البته ترکیه چندی از این راه استفاده کرد که بسیار هزینه بر و مقرون به صرفه نبود و از همان ابتداء متوقف شد، اما اکنون و با وجود بحران اقتصاد جهانی اوضاع برای ترکیه بسیار پیچیده تر شده و مستلزم مخارج بیشتری می‌گردد.

سوم - اردوخان دارای هرنوع ایدئولوژی که باشد، آنچنان که کسانی صحبت می‌کنند، اما در نهایت منافع مهم و اساسی وجود دارد که وی و یا هر شخص دیگری نمی‌تواند از آن صرف نظر کند، انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی تعیین کننده آتی در سال ۲۰۰۳، چندان دور نیست، و برای اردوخان بسیار مهم است که اوضاع اقتصادی ترکهارا که سریعاً رو به بحرانی تر شدن می‌رود بهبود ببخشد، و در اینجا باید اشاره کرد که مناطق هم مرز با سوریه از استان اسکندرونه تا استان ماردین، به شکل عمیقی از نظر اقتصادی در فشار به سر می‌برند، بخش عمده صادرات کشاورزی این مناطق به شکل گسترده ای متوقف شده است زیرا به علت جنگ در اوکراین نمی‌توانند محصولات کشاورزی خود را صادر کنند، نود درصد تولیدات کشاورزی این مناطق به اوکراین صادر می‌شده است و این اضافه بر توقف کامل صادرات به بازارهای کشورهای خلیج می‌باشد که این به نوبه خود یک فاجعه اقتصادی به حساب می‌آید، حتی بخشی از صادرات ترکیه که به روسیه صادر می‌شد نیز متوقف گردیده است، اگر متوقف شدن روابط میان ترکیه و سوریه را هم به جمع مشکلات بیفزائیم، از قبیل تعطیل شدن کامل تجارت ترانزیت، منهدم شدن بسیاری از شرکتهای محلی و... / در انصورت می‌توانیم منظره عمومی را به شکل روشنتری ببینیم، بی‌مناسبت نیست که اشاره ای داشته باشیم به آرای انتخاباتی آینده در این مناطق که تعداد آرای آنها بین ۱۰ - تا ۱۳ درصد می‌رسد، و این نسبت بزرگی است که حزب حاکم نمی‌تواند از آنها و از مشکلات ترکها در این مناطق صرف نظر کند

چهارم - حال فرض می‌کنیم که تصمیم اردوخان مبنی بر شروع مرحله جدیدی با سوریه، تاکتیکی باشد و نه ستراتیژیک، اجازه بدهید به حجم منافع اقتصادی ترکیه نظری بیفکنیم، و این منافع کجا می‌باشد؟ مشاهده خواهیم کرد که ۷۰ درصد اقتصاد و منافع ترکیه در ارتباط با آسیا، یعنی چین، ایران، روسیه و کشورهای آسیای میانه می‌باشد، و ۳۰ درصد بقیه آن مرتبط به اروپا و ۷۰ درصد این ۳۰ درصد منافع به آلمان مرتبط است، اما بقیه کشورهای در اقامی بسیار

ضعیف شریکند ، در نتیجه سوریه به حکم موقعیت ژئوگرافیکی و ژئوپلتیکی خود و همچنین رابطه تنگاتنگ و مطمئنی که با مسکو، بیجینگ و تهران دارد ، به مثابه کلید و شاهراه اصلی اقتصاد ترکیه به حساب می آید.

پنجم - در مورد مشکل پناهندگان سوریه در ترکیه باید گفت که این معضل تبدیل به پرونده ای در دستن مخالفان اردو خان و حزب وی گردیده تا به عنوان دلیلی برای شکست سیاستها و بحران اقتصادی رو به افزایش ترکیه بدانند، شهروندان ترکیه اکنون حکومت ترکیه را مسؤول آوردن این پناهندگان می دانند که موجب شده است تا شهروندان کار خود را از دست بدهند ، اجاره بهای زمین و مسکن افزایش یافته و قیمتها به شکلی نجومی بالا بروند که به قولی : «خواست چشمش را دوا کند کورش کرد» پناهندگانی که قرار بود روزی درد اردو خان را درمان کند، امروز به ابزار فشار علیه اردو خان عمل می کنند، و اما این که عده ای صحبت از پروژه اسکان پناهندگان در شمال سوریه صحبت می کنند، این امر غیر ممکن است ، اولاً این پروژه بسیار گران و خرج بردار و غیر اقتصادی می باشد و حکومت ترکیه نمی تواند مخارج و بار سنگین آنرا تحمل کند و تنها را حل ، مذاکره با دمشق و باز گرداندن آنها به طور تدریجی با شرکت و توافق دولت دو کشور است و باید گفت که از این پس «تجارت» کردن با قضیه پناهندگان سوریه به سر آمده است.

ششم - مسأله کردها : این یکی از مهمترین پرونده های مشترک مابین دمشق و انقره می باشد، از نظر دو پایتخت ثابت شده است که این دوتشکیلات «قسد» در سوریه و حزب ملت های دموکراتیک، در ترکیه هر دو ، روی یک سکه هستند که با در درونج کردهای ساده اندیش و بعضی حقوق که آنها درخواست دارند تجارت می کنند و باید گفت آنها ابزار های دست امریکا و اسرائیل هستند اگر چه ادعا می کنند که به وحدت سوریه پایبندی دارند و از این بدتر این که سوریه را در منطقه حسکه زیر فشار می گذارند ، در مورد «حزب ملل دموکراتیک» باید بگویم که این حزب چندی پیش از پارلمان ترکیه خواست که چین را به خاطر سرکوبی که در حق «ایگورها» در استان سنکیانگ مرتکب می شود محکوم کند که نشاندنده مزدوری این حزب به امریکا است. احزاب مخالف دولت ترکیه در بست و ابسته به پیمان ناتو می باشند ، آنها برنامه تجزیه طلبی کشورهای منطقه را دنبال می کنند ، می توان گفت این پروژه اسرائیل دوم است که توسط کردها پیش برده می شود.

هفتم - به نظر می رسد که فضای عمومی ترکیه بنا به عوامل زیادی که در بالا اشاره کردیم، آماده این تحول می باشند هم اکنون ۹۰ درصد نیروهای سیاسی و مردم عادی این کشور خواستار برقراری رابطه با دمشق هستند و به آن خوشامد می گویند به ویژه پس از فاجعه ای که سیاستهای حزب حاکم مرتکب شده و موجب سرخوردگی و شکست این حزب شده است.

هشتم - یکی از عوامل مهم که در بالا به آن اشاره شد ، شکست برنامه ساقط کردن دولت سوریه می باشد ، در اینجا از عرب گرفته تا ترکها و غیره همه می دانند که چگونه در حق رئیس جمهور سوریه ، دکتر بشار اسد ظلم و غدر شد و از پشت به وی خنجر زدند ، اما بشار اسد به همراه ارتش و ملت سوریه برنامه تقسیم و تجزیه سوریه و تغییر کلی معادلات منطقه ئی و جهانی را که خواست امریکا بود به هم زد، علی رغم حجم گسترده هجوم شخصی بر وی و سوریه که بسیار عظیم بود ، اما وی صبورانه مقاومت کرد و بر حمایت ملت و ارتش خود تکیه نمود و در نهایت ، گذرایام حکمت، دقت و نظرواقع بینانه ، و ارزباییهای ستراتیژیک و آینده نگری درست او را ثابت نمود.

آنچه که من در موردش صحبت کردم ، تحلیلی بود که ترکها در جهت منافع خود می بینند ، اما دمشق که دارای حکمت و واقع بینی سیاسی می باشد ، با این تحولات منطقه روبه رو خواهد شد ، از جمله در مورد رابطه خود با انقره و از موضع عالی منافع ملی خود و مهمترین آنها در مورد خروج ارتش اشغالگر ترکیه از سرزمینهای سوریه و همچنین متوقف کردن کمک به تروریستها در ادلب ، حل نمودن مشکل پناهندگان سوریه از طریق حکومت شرعی سوریه ،

توقف کمک به ایستگاههای تبلیغاتی که از بام تا شام به تبلیغات دروغ علیه ملت و دولت سوریه مشغولند ، خود دولت ترکیه نیز می داند که اینها انسانهای مزدور و حقیری بیش نیستند ، دولت ترکیه همچنین باید از دخالت کردن در امور داخلی سوریه، چه در کمیته مذاکرات و نوشتن قانون اساسی و یا سایر قضایای موجود، خودداری کند ، سوریهها خود آینده کشور خود را رقم می زنند همچنان که ترکها نیز آینده خود را در انتخابات ۲۰۲۳، رقم خواهند زد.

مصطفی البای نماینده مجلس ترکیه از طرف حزب ملت جمهوری چهارشنبه گذشته در روزنامه «جمهوریت» مقاله ای تحت عنوان « سوریه برای گشودن صفحه تازه ای می آید» نوشت و در آن توضیح داد که برخورد اردو خان با سوریه خطا بود، اردو خان بر این اعتقاد بود که می توان از طریق کارهای اطلاعاتی و امنیتی وبدون ورود به قضایای د یگرکارها را به سرانجام رسانید، از نظرا بین نماینده مجلس عمل اردو خان قابل قبول نیست، بر اساس اطلاعات موثق و از منابع بسیار نزدیک حکومت ترکیه ، ورود از طریق دروازه انسانی ، شروع تازه ای خواهد بود برای تأسیس روابطی تازه، امنیتی و نظامی و پس از همه اینها سیاسی ، این نماینده مجلس سپس به حکومت ترکیه نصیحت می کند که روابط با دولتهای همسایه را بر اساس منافع تنگ نظرانه حزبی خود و یا بیگانگان به فروش نرساند بلکه ضرورت دارد تا منافع ترکیه را در درجه اول قرارداد، وی اشاره نمود که بازگشت از خطا به نفع همگان خواهد بود.

ارزیابی من بر اساس آنچه را که می بینم اینست که ارتباط با سوریه از دروازه ترکیه در حال آمدن است والبته این بر اساس مشاهداتم که به بخشی از آنان اشاره کردم ، این قبل از انتخابات ۲۰۲۳، ترکیه خواهد بود، و دمشق آنچنان که من واقف هستم اگر منافع اساسی و اعلام شده سوریه تحقق یابد به این کوششها خواهد پیوست، ان کسانی که با کمک بیگانگان امیدوار بودند که که سوریه سقوط کند باید به دنباله مزبله ای بگردند که خود را به درون آن بیندازند، صبر افسانه ئی سوریهها حتما ثمره خود را خواهد داد ، زیرا ما در جانب صحیح تاریخ ایستاده ایم و فردا شاهد نزدیک این پیروزی خواهد بود.

چهارشنبه ۲۴، اگست ۲۰۲۲